

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 – 2026/2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Technologia mięsa
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Technologii Żywności i Żywienia
Kierunek studiów	Technologia żywności i żywienie człowieka
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy/Technologia żywności
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr hab. Mariusz Rudy, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykłady: dr hab. Mariusz Rudy, prof. UR Ćwiczenia: dr inż. Renata Stanisławczyk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
6	30			40				5	6

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
EGZAMIN****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

OGÓLNA TECHNOLOGIA ŻYWNOCI, MIKROBIOLOGIA, CHEMIA

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z właściwościami technologicznymi mięsa i technologią produkcji wybranych przetworów mięsnych.
C2	Ukształtowanie prawidłowych postaw w zakresie higieny produkcji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu technologie produkcji wybranych produktów mięsnych, włącznie z doбором maszyn i urządzeń	K_W11
EK_02	Student potrafi krytycznie analizować i dostrzegać aspekty etyczne wpływu technologii stosowanych w technologii mięsa na stan środowiska przyrodniczego oraz zdrowie ludzi i zwierząt	K_U07
EK_03	Student potrafi rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie oraz dobrać właściwe metody przetwarzania, pakowania i przechowywania surowców i produktów mięsnych zgodnie z obowiązującymi przepisami	K_U09
EK_04	Student jest gotów do utrzymania i dbałości o dorobek oraz tradycje zawodu technologa mięsa	K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Charakterystyka procesu wykrawania. Klasyfikacja ogólna mięsa drobnego
Szczegółowa charakterystyka mięsa drobnego różnych gatunków zwierząt
Przydatność użytkowa i części zasadniczych uzyskanych z rozbioru półtuszy
Metody utrwalania mięsa i przetworów mięsnych
Substancje dodatkowe i przyprawy wykorzystywane w produkcji przetworów mięsnych
Charakterystyka osłonek sztucznych i naturalnych wykorzystywanych w przemyśle mięsnym
Podział, charakterystyka i technologia produkcji kiełbas
Podział, charakterystyka i technologia produkcji wędzonek
Podział, charakterystyka i technologia produkcji wędlin podrobowych i produktów blokowych
Podział, charakterystyka i technologia produkcji konserw

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka laboratoriów

Treści merytoryczne
Zapoznanie studentów z obsługą linii technologicznej rozbioru i działaniem urządzeń wykorzystywanych w przetwórstwie mięsa oraz zasadami BHP
Przeprowadzenie dysekcji półtuszy i procesu wykrawania
Opracowanie receptur technologicznych produkcji kiełbas drobno rozdrobnionych, średnio rozdrobnionych i grubo rozdrobnionych z uwzględnieniem czynników kształtujących jakość gotowych wyrobów. Produkcja kiełbas
Opracowanie receptur technologicznych produkcji wędzonek. Dokładana analiza wpływu rodzaju surowca, procesu peklowania, masowania i obróbki termicznej na jakość wędzonek. Produkcja wędzonek
Opracowanie receptur technologicznych produkcji wędlin podrobowych. Analiza możliwości wykorzystania substancji dodatkowych i określenie ich wpływu na jakość wyprodukowanych przetworów mięsnych. Produkcja wędlin podrobowych
Wytwarzanie produktów blokowych
Technologia produkcji konserw sterylizowanych rozdrobnionych
Metody wytopu tłuszczów zwierzęcych. Technologia produkcji smalcu smakowego

C. Problematyka zajęć terenowych

Zapoznanie studentów z technologią wytwarzania przetworów mięsnych, w tym z przygotowaniem surowca mięsnego (dysekcja półtuszy, wykrawanie mięsa) oraz pozostałych surowców i dodatków wykorzystywanych w przemyśle mięsnym, zastosowanymi maszynami i urządzeniami w technologii wytwarzania przetworów mięsnych oraz wybranymi elementami HACCP w odwiedzanym zakładzie produkcyjnym.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość.

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Zajęcia terenowe: analiza procesu produkcji w wybranym przedsiębiorstwie sektora mięsnego.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, egzamin pisemny, sprawozdanie	w, lab, z. terenowe
EK_02	egzamin pisemny, kolokwium	w, lab
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	lab
EK_04	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	lab

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: egzamin pisemny.

Laboratorium: zaliczenie z oceną; przygotowanie schematów i prezentacji, przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników w formie ustnej, wykonanie określonej pracy dydaktycznej.

Zajęcia terenowe: zaliczenie na podstawie sprawozdania.

Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych z kolokwiiów.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-69 %, db 70-79%, db plus 80-89%, bdb 90-100%.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	75/2,5
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	Udział w konsultacjach-4/0,13 Udział w egzaminie-2/0,06
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	Przygotowanie do zajęć: 35/1,17 Przygotowanie schematów i prezentacji: 34/1,14 Przygotowanie do egzaminu: 30/1,00
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Mięso: podstawy nauki i technologii. Pod red. nauk. Andrzeja Pisuli i Edwarda Pospiecha, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2011.
2. Technologia żywności i żywienia. Pod red. nauk. Marka Zina. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014.
3. Olszewski A. Technologia przetwórstwa mięsa. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Technologia produkcji wędlin. Wędzonki parzone. Część 2. Seria Mięso i Wędliny. Polskie Wydawnictwo Fachowe. Warszawa 2008.
2. Technologia produkcji wędlin. Wędzonki surowe. Część 3. Seria Mięso i Wędliny. Polskie Wydawnictwo Fachowe. Warszawa 2005.

3. Technologia produkcji wędlin. Kiełbasy surowe. Część 4. Seria Mięso i Wędliny. Polskie Wydawnictwo Fachowe. Warszawa 2004.
4. Technologia produkcji wędlin. Mięso i przetwory mięsne jako żywność funkcjonalna. Część 5. Seria Mięso i Wędliny. Polskie Wydawnictwo Fachowe. Warszawa 2007.
5. Duma-Koca P., Rudy M, Gil M. The Effect of Rosemary and Oregano Extract Addition on Selected Quality Properties of Pork Pâtés During Cold Storage. *Molecules* 2025, 30, 4409.
6. Duma-Kocan P., Rudy M., Gil M., Stanisławczyk R., Krajewska A., Dziki D., Saletnik B.: Synergistic Effects of a Rotating Magnetic Field and Pulsed Light on Key Quality Characteristics of Refrigerated Pork: A Novel Approach to Shaping Food Quality. *Applied Sciences*, 2024, 14, 12013
7. Stanisławczyk R., Rudy M., Gil M. 2019. The influence of frozen storage and selected substances on the quality of horse meat. *Meat Science*, 155, 74-78.
8. Rudy M., Kucharyk S., Duma-Kocan P., Stanisławczyk R., Gil M. 2020. Unconventional methods of preserving meat products and their impact on health and the environment. *Sustainability*, 12, 5949.
9. Czasopisma: Mięso i Wędliny, Gospodarka Mięsna, Przemysł Spożywczy, Przegląd Gastronomiczny.
10. Science Direct.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej